

Na osnovu čl. 9. i 25. Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06, 48/08, 34/12 i 77/12), čl. 32. i 61. Zakona o lizingu ("Službene novine Federacije BiH", br.: 85/08, 39/09 i 65/13), člana 13. Zakona o zaštiti žiranta u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 100/13) i člana 18. Statuta Agencije za bankarstvo Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 42/04), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije BiH na 59. sjednici održanoj dana 30.5.2014. godine, donosi

ODLUKU
O MINIMALNIM STANDARDIMA ZA DOKUMENTOVANJE FINANSIRANJA
PUTEM LIZING UGOVORA I PROCJENU KREDITNE SPOSOBNOSTI

Član 1.

- (1) Ovom odlukom propisuju se minimalni standardi za dokumentovanje finansiranja putem lizing ugovora, te uslovi za procjenu i dokumentovanje kreditne sposobnosti korisnika lizinga, sudužnika i žiranta za finansiranje koje je odobreno putem lizing ugovora, uključujući i finansiranja u kojima je žirant instrument osiguranja potraživanja.
- (2) Korisnik lizinga, sudužnik i žirant mogu biti fizičko ili pravno lice.
- (3) U smislu ove Odluke pojedini pojmovi imaju značenje utvrđeno u članu 4. Zakona o zaštiti žiranta u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2.

- (1) Lizing društvo je dužno osigurati da od potencijalnog korisnika lizing usluge, čiji zahtjev za finansiranje razmatra, zahtjeva i pribavi najmanje podatke, informacije i dokumentaciju u skladu sa minimalnim zahtjevima iz ove odluke i iz Odluke o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te kriterija koje je utvrdilo internim aktima.
- (2) Izmjene rokova ili drugih uslova finansiranja, lizing društvo može vršiti samo u pisanoj formi putem odgovarajućih izmjena i dopuna (aneksa) ugovora i druge dokumentacije za koju je naznačeno da je sastavni dio ugovora o finansiranju putem lizing ugovora.
- (3) U slučaju kad je zahtjev za finansiranje putem lizinga odbijen, lizing društvo je dužno prikupljenu dokumentaciju, uz pismeni podnesak vratiti podnosiocu zahtjeva.

Član 3.

- (1) Lizing društvo je dužno da za svako odobreno finansiranje putem lizinga formira dosje korisnika lizinga prije zaključenja ugovora i isti vodi i ažurira sve dok finansiranje ne bude u potpunosti otplaćeno ili regulirano na drugi način.
- (2) Vođenje i održavanje dosjea korisnika lizinga je dužnost odgovornog zaposlenika lizing društva čija je odgovornost da osigura potpunost i pouzdanost dokumenata u dosjeu korisnika lizinga.

Član 4.

- (1) Dosje korisnika lizinga mora da sadrži svu dokumentaciju na osnovu koje je finansiranje odobreno, a najmanje sljedeće:
 - a) zahtjev za finansiranje popunjen, potpisan i ovjeren od podnosioca zahtjeva (korisnika lizinga) u kojem su jasno definirane karakteristike predmeta lizinga, namjena i opcija sa/ bez opcije kupovine i stjecanja prava vlasništva nad predmetom lizinga;
 - b) dokumentaciju o statusu korisnika lizinga i to:
 - 1) za pravno lice ovjerenu kopiju izvoda iz registra pravnih subjekata podnosioca zahtjeva, identifikacione brojeve dodijeljene od poreznih i drugih organa na osnovu koje korisnik lizinga obavlja registrovanu djelatnost, dokumentaciju na osnovu koje se vrši procjena i ocjena finansijskog stanja korisnika lizinga, sudužnika i žiranta (najnoviji finansijski izvještaji, uključujući bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima, itd);
 - 2) za fizičko lice ovjerenu kopiju identifikacionog dokumenta, potvrda o mjestu boravka (CIPS prijavnicu ili drugi dokument iz kojeg se može utvrditi boravak), potvrda o zaposlenju i plaći ili iznosu godišnjih prihoda podnosioca zahtjeva, sudužnika i žiranta te dokumentaciju o ostalim izvorima sredstava (npr. ugovor o zakupu, ovjerenu izjavu podnosioca zahtjeva o ostalim primanjima koja ne mogu biti dokumentovana na drugi način);
 - 3) ovjerenu kopiju rješenja nadležnog organa uprave korisnika lizinga, sudužnika i žiranta ukoliko se radi o licima koja obavljaju samostalnu djelatnost;
 - c) ažuran izvještaj iz Centralnog registra kredita (CRK-a) o urednosti izvršenja obaveza korisnika lizinga, sudužnika i žiranta i druge kreditne registre, uz pisanu saglasnost lica na koje se podaci iz registra odnose, kao i drugih javnih registara i baze podataka;
 - d) odluku nadležnog organa lizing društva o odobravanju finansiranja, koja sadrži rokove, kamatu i druge uslove pod kojima je finansiranje odobreno;
 - e) predračun/račun dobavljača predmeta lizinga preciziran prema specifikaciji korisnika lizinga;
 - f) ponuda o finansiranju predmeta lizinga potpisana od strane korisnika lizinga i ovlaštenog zaposlenika društva;
 - g) po osnovu finansiranja polovnih predmeta lizinga dokumentacija o provjeri vrijednosti finansiranog predmeta lizinga (procjena sudskog vještaka, vrijednost izračunata po Katalogu koji koriste nadležni carinski organi BiH, provjera putem interneta i slično, zavisno od vrste predmeta finansiranja);
 - h) originalni primjerak ugovora o finansiranju putem lizinga koji sadrži otplatni plan sačinjen u skladu sa podzakonskim aktima Agencije;
 - i) opće uslove, ako su sastavni dio ugovora o lizingu. Na istim mora biti naznačen broj ugovora o lizingu na koji se odnose i moraju biti potpisani od strane korisnika lizinga i lizing društva na dan zaključenja ugovora o lizingu. Naknadne izmjene i dopune općih uslova (ukoliko su isti sastavni dio ugovora o lizingu) moraju biti potpisane od strane obje ugovorne strane i odložene u dosje korisnika lizinga;
 - j) zapisnik o primopredaji predmeta lizinga koji sadrži bitne elemente o finansiranom predmetu lizinga koji potpisuju subjekti u poslovima lizinga;
 - k) dokumentaciju kojom se dokazuje vlasništvo predmeta lizinga;
 - l) dokumentaciju vezanu za osiguranje finansiranja putem lizinga;
 - m) ukoliko je podnosilac zahtjeva zastupnik drugog lica, primjerak dokumentacije kojom se to potvrđuje;

- n) u slučaju izmjena i dopuna ugovora o lizingu, dokumentaciju koja to potvrđuje i definira;
 - o) dokumentaciju u vezi sa naplatom potraživanja i mjere koje je lizing društvo poduzelo radi naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja;
 - p) dokumentaciju na osnovu koje se vrši procjena kreditne sposobnosti korisnika lizinga i sudužnika ili žiranta, te njihova sposobnost da vrši otplatu lizinga po ugovorenim uslovima sa analizom koju je obavio i ovjerio odgovorni zaposlenik lizing društva;
 - q) svu prepisku i dokumentaciju koja je vezana za kontakte između lizing društva i korisnika lizinga, eventualno sudužnika ili žiranta i nakon zaključenja ugovora o lizingu;
 - r) dokaz da je žirant upoznat od strane lizing društva sa uslovima finansiranja, finansijskim stanjem dužnika i drugim relevantnim informacijama (u slučaju da je finansiranje ugovoreno sa žirantom); i
 - s) drugu dokumentaciju za koju lizing društvo ocijeni da je potrebna.
- (2) Dosje korisnika lizinga mora sadržati svu dokumentaciju navedenu u stavu (1) ovog člana i za sudužnika, ukoliko se on pojavljuje u finansiranju odobrenom putem lizinga.

Član 5.

- (1) Procjenu kreditne sposobnosti korisnika lizinga - fizičkog lica, lizing društvo je dužno vršiti na osnovu analize:
- a) stepena kreditne zaduženosti korisnika lizinga, koja se utvrđuje kao odnos ukupnih mjesečnih kreditnih obaveza i ukupnih mjesečnih neto primanja korisnika lizinga (potvrda o mjesečnoj plaći i ovjerena prijava ukupnih godišnjih prihoda);
 - b) njegove kreditne istorije, odnosno urednosti u izmirenju ranije ugovorenih kreditnih obaveza.
- (2) Lizing društvo je dužno svojim internim aktima utvrditi maksimalno dozvoljene limite stepena kreditne zaduženosti korisnika lizinga u odnosu na njegova mjesečna neto primanja, pri čemu stepen kreditne zaduženosti korisnika lizinga-fizičkog lica uključuje i finansiranje za koje se vrši ocjena kreditne sposobnosti korisnika lizinga, ne može da optereti redovna mjesečna neto primanja u većem iznosu od onog koji je utvrđen Zakonu o izvršnom postupku i Zakonu o radu.
- (3) U slučaju da se ugovara finansiranje koje osim korisnika lizinga-fizičkog lica, ima i sudužnika - fizičko lice, lizing društvo je dužno da provede i procjenu kreditne sposobnosti tog sudužnika u skladu sa stavom (1) ovog člana. Lizing društvo može u ukupna redovna mjesečna neto primanja korisnika lizinga uključiti i redovna mjesečna neto primanja sudužnika vodeći računa o limitima iz stava (2) ovog člana.
- (4) U slučaju da se ugovara finansiranje koje osim korisnika lizinga-fizičkog lica, ima i žiranta - fizičko lice, lizing društvo je dužno da provede i procjenu kreditne sposobnosti tog žiranta u skladu sa stavom (1) ovog člana,
- (5) U slučaju da se ugovara finansiranje koje osim korisnika lizinga-fizičkog lica ima i sudužnika i/ili žiranta-pravno lice, lizing društvo je dužno da provede i procjenu kreditne sposobnosti tog sudužnika i/ili žiranta u skladu sa članom 6. stav (1) ove odluke.
- (6) Ocjena kreditne sposobnosti korisnika lizinga, sudužnika i žiranta sa dokumentacijom koja potvrđuje provedenu ocjenu iz st. (1), (3), (4) i (5) ovog člana je sastavni dio dosjea korisnika lizinga - fizičkog lica.
- (7) U slučaju restrukturiranja ranije odobrenog finansiranja, lizing društvo je dužno sačiniti novu procjenu kreditne sposobnosti korisnika lizinga, sudužnika i žiranta.

- (8) U smislu ovog člana korisnik lizinga/sudužnik - fizičko lice, podrazumijevaju se i fizička lica koja se finansiraju radi obavljanja samostalne djelatnosti.

Član 6.

- (1) Procjenu kreditne sposobnosti korisnika lizinga - pravnog lica, lizing društvo je dužno vršiti na osnovu analize uobičajenih pokazatelja poslovanja (pokazatelja profitabilnosti, likvidnosti, adekvatnosti novčanih tokova sa aspekta izmirenja obaveza, pokazatelja finansijske strukture i stepena zaduženosti, privredne grane u kojoj korisnik lizinga posluje, položaja na tržištu, specifičnih karakteristika i drugih relevantnih pokazatelja), kreditne istorije korisnik lizinga, odnosno urednosti u izmirenju ranije ugovorenih kreditnih obaveza, pri čemu pravnom licu čije obaveze izmiruju žiranti ne može biti odobreno novo finansiranje bez prethodne saglasnosti istih.
- (2) Na osnovu ocjene kreditne sposobnosti korisnik lizinga pravnog lica, u skladu sa stavom (1) ovog člana lizing društvo treba biti uvjereno i može pokazati da je korisnik lizinga pravno lice, kreditno sposoban da servisira svoje tekuće i buduće kreditne obaveze u skladu sa ugovorenim uslovima.
- (3) U slučaju da se ugovora finansiranje koje osim korisnika lizinga pravnog lica, ima i sudužnika i/ili žiranta pravno lice, lizing društvo je dužno da provede i ocjenu kreditne sposobnosti sudužnika u skladu sa stavom (1) ovog člana. Lizing društvo može utvrditi kreditnu sposobnost za korisnika lizinga i sudužnika zajedno.
- (4) U slučaju da se ugovora finansiranje koji osim korisnika lizinga-pravnog lica, ima i sudužnika i/ili žiranta-fizičko lice, lizing društvo je dužno da provede i ocjenu kreditne sposobnosti tog sudužnika i/ili žiranta u skladu sa članom 5. stav (1) ove odluke.
- (5) Ocjena kreditne sposobnosti korisnika lizinga-pravnog lica sa dokumentacijom koja potvrđuje provedenu ocjenu iz st. (1), (3) i (4) ovog člana je sastavni dio dosjea korisnika lizinga pravnog lica.

Član 7.

Odredbe ove odluke primjenjuju se i na sva druga fizička i pravna lica koja na bilo koji način pristupaju ili preuzimaju obaveze vezane za finansiranje putem lizinga ili garantuju za iste.

Član 8.

- (1) Poslije zaključivanja ugovora lizing društvo je dužno odmah uručiti jedan primjerak ugovora korisniku lizinga, sudužniku i žirantu, koji sadrži otplatni plan.
- (2) Za sve što nije propisano ovom Odlukom, a odnosi se na finansiranje putem lizing ugovora koji imaju žiranta kao instrument osiguranja finansiranja primjenjuju se neposredno odredbe Zakona.

Član 9.

Korisnik lizinga može biti promijenjen samo uz saglasnost lizing društva. Lizing društvo je dužno da finansiranje putem lizinga kod kojeg je došlo do promjene korisnika lizinga u dosjeu osigura osnovnu dokumentaciju koja obuhvata najmanje sljedeće:

- a) dokumentaciju koja se odnosi na novog korisnika lizinga uzimajući u obzir minimalne zahtjeve iz ove odluke, te u skladu sa ostalim propisanim zahtjevima;
- b) saglasnost lizing društva za prijenos duga na novog korisnika lizinga u pisanoj formi;
- c) ugovor o prijenosu duga između prethodnog i novog korisnika lizinga i postojeću (povezanu) dokumentaciju;
- d) novi ugovor ili izmjene i dopune postojećeg ugovora o lizingu, vezane za promjenu korisnika lizinga, u pisanoj formi i potpisane od strane lizing društva i novog korisnika lizinga i
- e) odgovarajuću dodatnu dokumentaciju sačinjenu za novog korisnika lizinga u slučaju da novi korisnik lizinga osigura dodatne ili nove kolaterale umjesto postojećih.

Član 10.

- (1) Lizing društvo je dužno da, na osnovu odredbi ove odluke, donese politike i procedure za dokumentovanje finansiranja putem lizinga, uključujući i postupak procjene kreditne sposobnosti prilikom odobravanja finansiranja i tokom korištenja istog, koje će biti usvojene od strane nadležnih organa lizing društva i koje će biti predmet periodične procjene i revidiranja u skladu sa rezultatima procjene, a najmanje na godišnjem nivou.
- (2) Lizing društvo je dužno da uskladi svoje poslovanje sa odredbama ove odluke u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.
- (3) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj: U.O.-59-5/14
Sarajevo, 30.5.2014. godine

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

Rajka Topčić, dipl. ecc., s.r.